IBIRIKU'TAR ANAKELDA'RI

Aguf.

Zeure idazkitxuba gauftxe aftu dot: "¡Zegatik dira euzkel-neuftitxak azkiak? Nik oraindafte iñoiz entzun eztodan gardija da ori ta ofegatik itaunduten dautzut. Eta lentxubago egin biaf leutzudan itaune bat: euzkel-neuftitxak *askiak* dirala difostazula *aske* itz ofegaz zer-ete adirazo nai dozu?"

Bai-lifeke euzkel-neuftitxak azkiak dirala esatia zeuk iñoiz entzun eztozun gardija ixatia, efdelarauz oldoztuten ofu-ofutagogozalako: efdel-ofura ofeik, adimen—efdel-ofura ofeik batez, be, geugandik ufin aldendu biaf doguz adimen—lokafi estubak diralako. Orixe jazoten yaku safifan efdel-arauz oldoztu ta euzkel-gayak nastuta itxi. Egija da, efderaz eztago neuftitz azkerik, efderazko neuftitxak oindunak eta oskidiak eta amaikidiak ixatia biaf-biafezkua ei-da batzuketz.

Euzkerazko neuftitxak azkiak dirala esan leudala, era bifan zirala *askiak* ikuftu gura ixan leudan: 1'go., azkiak oñetan; 2'gn., azkiak oskide ta amaikidietan. Aufera egin baño lenago zer ikuti nai daben oskide ta amaikide itxak iñongo dautzut. Oskide efderazko *asonante* da: amaikide *consonante*.

1.go. Euzkel-neuftitxak azkiak dira oñetan. ¿Zijua? Ofurea bakafik. Efiko neuftitxik zafenak ofetarikuak dira. Olefkaririk zafenak be, ofetariko neuftiz asko darabiez; ofa of batzuk:

Izena du Grasiana = 7
Grasiaz bet'izana; = 7
Dulatez neroske = 6
Hafzaz maitatu izana. = 7

Serik gogatu izan baita = 8
Zefuko Aita = 9
Gure berherostera, = 7
Seme bakoitza hartako, = 7
Saritako = 4
Igofi du lufera. = 7.

Au neure eretxija da: gaufko olefkaririk uxenenak belafijetara ondo etofiko diran neuftitxak dagiskubez.

Oi, luf, oi, luf!
Oi, ene luf nerea!...
Oi, goiz erne,
pafe gozoz ernea!...

Arto muskef
mendi, basefi zafak;
ale gofiz
abailduta sagafak:
oro laño
sue batek estalia,
ufez oro
eguzkiak Jantzia...

("Bultzi-leiotik", Lizardi.)

Gabaren begijok, mafekofak yataz,
Lagunduten nabe!
Euren sakonean betirauna dakust;
Bakia ertz-gabe.
Bijotz mindu ofek, tolestu eguak,
Onduan zadofa!
Barnera bil adi, gaba, alde onetan,
Goyan astixafa.

("Artxanda ganian", Lauaxeta.)

Au azkatasunaren bafuban dago: azkatasuna ofetarakoxe da, nai danian nai dana egifeko okef egon ezik. Antxiñako geure olefkarijak, be, era bijetara egifen lebezan euzkel-olefkijak. ¡Baña ondo begiratu efdel zaliak ixan ezkafezan neuftitz ofein oñafija oguzkindafa dala-ta euzkeraz eztogu oguzkindafik!

2'gn. Euzkel-neuftitxak azkiak dira oskide ta amaikidietan. Ori da euzkeraz oguzkindafik eztogulako. Oguzkindafa ba'lego orduban elitzakez azkiak. Bai-dakigu askok eztabela ontzat aftuko orain difiodan au, baña izpidiak neuftuzkerotz bidezkua da ontzat aftutia. Ez baña—esango dau batobatek—, ezta ori guk difioguna: guk euzkeraz oguzkindafa bai-dagula aldeztuten dogu, eta neuftitzetan batez be. Of daukazuz adibide batzuk:

Gáste zintzo bátek ifun só-dagijo
órtze úrdiñéko ixaf árgijári.
Ixafák, mindúben átsegín dan ízpiz
má-dagijo mútil áren sámiñán.

("Iluntzeko ixafa", Lauaxeta.)

Baña ofetara barik be, beste era batera oguzi legike ori, aunelan adibidez:

Gasté zintzó baték ifún so-dágijó
ortzé urdiñékó ixáf argijari.
Ixáfak, mindubén atségin dán izpiz
ma-dágijó mútil áfé samiñari.

Era bi ofeik auxe argi diñoskube: oguzkindafik eztagualako euzkel-itxetan edozein erara oguzi leikezala; oguzkindafa ba'lego era batera baño ezin oguzi ixango litzake itxa: "órtze" ba'litz beti "órtze" ta ez "ortzé", ta a.

Aguf eta agindu.

AGAREL

INGI BILDEGIA
Papelería del Oria
MORAIZ'TAR JOSEBA MIRENA
Teléfono, 154. TOLOSA

Léase EUZKADI

ERRIJETATIK

BERMEO

IÑOZ EZ BAÑO, BERANDU BE...—Urijak bi-bidaf autetsiriko ziñegotzijak igazi zan astian aftu dabe euron aginbidiak (mando).

Urijak beintzat, benetako Befmeo'ko urijak, poz-pozik ikusi eta aftu dau askonerako be. Soriatafak edo... Galiziatafak osatu daben zuzutsa. "Obeto da berandu iñoz bere baño" esaera zafak diño lez.

Udal au, ba, zerbaitxu aldatu da. Len Basteretxea jauna zan endore! Orain eskubide gustijak kendu deutsezela endoretasunarako españaf agindarijak eta beronen ordez, Monasterio'taf Markelin ixentau dabe.

Udal oneri opa deutsat, bijotzez, lan zindo eta zuzutszalia ixatia. Zorijonak danori.

Gora urijaren aginduba, eta bera beti "Comision gestora" deritxon agintz-ordea, bai udal-etxietan, eta, bardin aldundegijetan be.

DABILTZAZANAK.—Igazi zan larunbatean Sondika basuri politatik etofita emen ikeftu genduzan ango Euzko-Ikastolako neska-mutikotxubak, euren buru ebiela Trabudua'taf Polixene irakasleme argi eta abeftzale eletaririk onenetarikuena.

Eguna eurona zan: bai beintzat. Arek ziran jantza, aufesku eta ujujuak, uri gustiko ume eta emakumezkuak eurekaz ezpa-egozan, alatza zan.

Afatsian alde egin orduko aufkestu eukien Politxe'ri beronen ixeneko umetxu edef bi, eta andereñuak bijak afturik txaiderik-txaide ibili zan, besafka ta laztanka. ¡Laufka samufa bera!

Aguf, ba, Polixene: etofi ufen be url onetara lagun onak daukazuz-eta.

AZPEITIATAFAK.—¡Sukafieta! Euzkadi'ko oroigaluban dagon abeftzalien irakaslia ikeftu eta otoi apal bat egiten etofifta lengo egun baten emen aguftu doguz Azpiatzu'taf Iñaki, apaiz abftzale sutsu eta "Egazale" ixen-ordedun idazle azkafa: "Igera", "El Día"ko izpafkari ospetsuba; "Kirol", EUZKADI ta "Euzko" izpafingijetan idazten daben gaste kementsuba, eta eurokaz batera beste sei mofoskote. (Azketsi zeuben ixenak ez jakitia.)

Aguf anaikof bat gustijoi, eta azketsi izpafok berandu argiftaltzia; nere efua etzan eta...

BIXI BIDIA...—Sal-erosi osteria egiten etofifta emen aguftu dogu Artza'taf Andoni, "Tortatiko" idazle yayua.

Ia saltzen dozun Andoni asko.

MARKIÑAFAK.—"Ete" be emen euki gendun bere lagun markiñafakin etofifta. Au bai andija ,berari ta lagunari Batzoki bafija erakusten ibili, eta lagundu zurubitik jasten ta alkafi ezaguntasuna ez emotia. Tamala berau.

Tira, ufen ezagutuko gara. Aguf.

UŘKIDI

MOTRIKO

EUZKO - ABEŘTZALETASUNA. — Abeftzaletasuna diot bañan, nik zueri euzko-abeftzaletasuna zerdan garbi ageftzeko, daukaten baño-adimen argiagoa biafko da, bañan neure buru gogoz eta gusti anka saftu nayan galdera bat egitera nua. ¿Zer da euzko-abeftzaletasuna? Euzko-abeftzaletasuna ez da "politika" batzuk dioten bezela; euzko-abeftzaletasuna da Abefiaren ganako maitetasuna, itzak berak garbi esaten digu Abefi-zaletasuna: obeto esateko euzko-abenda beste guziagandik bakaftu ta azkatasun osoan bizitzea eskatzen duan alderdia da euzko-abeftzaletasuna. ¿Nork eratu edo fundatu zun alderdi ori? Arana eta Goiri'taf Sabin zeritzan gizon aundiak (G. B.). Berak izan zitun nekeak, oñazeak eta zigofak bañan alaz ta gustiaz ere, etzan belduftzen etsayaren zigofagatik noiz nai geftu zegon abefiagatik bere zañetako odol guzia ixuritzeko, Lafazabal'go itzaldian esan zuan bezela. "Pozik emango neuke neure bizia, baneki eriotza onegaz befbiztuko litzakela neure abefia", ta Goiko -Jaunak ala nãita 1903'gafengo azilan 25'gafenean il zan. Aren aufetik ¿ez al da izan Euzkadi'n abeftzalerik? Azkatasun -zale izatea beti izan du euzkotafak ezagungafi. Azkatasun ofek, odolez eta kondairaz ditun zuztafak eta oñafiak zenbat euzkotafak bazekiten. Alaz guziaz ere Arana eta Goiri'taf Sabin'i zof zayo iñork baño argiago euzko-abeftzaletasuna ageftu dualako; aren oñafiak luf sendoan jaftzea; euzko-abeftzaletasuna gorputz eta odol biuftzea. Baita ere zof zayo euzko-abeftzale alderdia asmatzea. Alderdi zaintzu ofek gaizkatu beafdu Euzkadi'ren azkatasuna.

¡Zu, gaste! Euzko-abeftzaletasuna zer dan zerbait ikasi dezun ezkeroz, maite ezazu Jaungoikua, gauza guzien gañetik: baita ere maite ezazu abefia. Lenengo maite ezazu Jaungoikua Beria zeralako, ta gero maite ezazu Abefia zurea dalako.

¡Euzko-semea! ¡Jaiki adi! ¡Euzkotafak! ¡Gora biotzak! Sabin ez da il... Sabin bizi da... Bere gorputza il afen; bere gogua, bere adimena bizi da. ¡Euzkotafa! Esnatu zaite lo zofo madarikatu oftatik. ¿Ez dezu ikusten nola atzefiafak, gure efira etofifta bi egun baño len nagusitzen diran? ¿Ez dezu ikusten nola ainbeste abeftzale iltzen dituzten euron abefiaren ganako mafetasuna ageftzen dutelako?

Gauf afte abeftzaliak il ba'dituzte gauftikan aufera ez degu nai gure anayaren odolik txaidietan ikusterik, bada:

Jaiki, jaiki, euzkotafak,
eta batu gaitezan,
aftu danok izkilubak
eta aufera goyazan.
Gure Abefi areyuak
guzian il daiguzan.

ANDONI

MAÑARIA

JAI-ABEŘKOYA.—Jai-abefkoi begikua ganian dogu. Datofen igandian, ilaren 23' gafenan, Bustintza'taf Ebaista, "Kirikiño" ren omen-jayaz batera efi onetako Batzokija'ren eta Emakume Abeftzale-Batza'ren zabalgundia ospatzekotan gagoz. Ofetarako, Bilbao'ko Euzkeltzale-Bazkuna'z eta Durango'ko abeftzaliakaz jai txukun bat eraldu dogu. Jaungoikua eta Lagi-Zafa elburu bakaftzat ixango daben jai aintzagafija; geure aftera ,ona baño besterik ekafi ezin legijan jai onuratsuba...

Egun ofetan, etofi, zu, be, irakufle, geure efitxu onetara, "Kirikiño" aztu-eziñekuari omena egiten; eta bertan ixango diran eletari entzutetsubei gauza edefak entzunaz, emeko abeftzaliokaz eguna alatasun gozuan igaro dagixuben be, etofi.

Etofi, ba, abeftzalia, etofi al-bazara beintzat... Biaf-bada "eziña" afija baño gogofagua dala esango dozu. Baña geuk be "amafgafen alegiña" askotxo al-daben jauna dala, safifan entzun ixan dogula erantzungo dautzuagu... Beraz alegindu ¡ta etofi geure jaira!...

JAYAREN EGITARABA

Goxeko 7'etan, jaupa ta Jaunaftzia eftxadonan.

9 ta erdijetan, Perosi'ren il-otoya ildegijan Durango'ko abestaldiak abestuta. Ondoren ikufiñen onespena.

10'etan, jaupea Perosi'rena Durango'ko abestaldiak abestuta. Txonitza Itza'taf Ander jaunak egingo dau.

11 ta erdijetan, umientzako irakufte ta idazte-sariketea.

1'etan, bazkarija.

Afatsaldian, 3'etan, Durango'tik etofi'ko diran dantzari ta gorularijak dantzauko dabe.

4'etan, itzaldija, izlarijak ixanik:
Altuna'taf Libe.
Linazasoro'taf Karla ("Altzeta").
ta Zabala'taf Josu.
Gero, iluntzirafte, euzko-efomerija.

BAZKARIJA

Oturuntza, Batzokijan ixango dogu; eta ofetarako janari onexek geftauko dira:

Batzutariko jakaftiak, ugolokiña, lebatz bustanak afautz eta ozpin basijan, olasko efia efabunakaz ta abaf orniduta, eskaratzeko gozokijak eta igalijak. Akefa, txola ta txokofa. Saneufija, 7,50.

Bazkari onetan maikide ixan gura dabenak, Amantegi'taf Lon an ixenian gaztigau leike; idazkiz naiz ufutizkiñez, bariku gaberako belun dala. Batzokijan notin askorentzat janarija gertauko da. Ta uste dan baño notin geyago etofiko ba'litzake, beste jatetxe batzubetan be bazkarija emongo leukie.

AZTEŘKETAK. — Larunbatian, efiko eskoletan, neskato-mutikuen urteroko aztefketak ospatu ziran; eta ondo egon zirala esan eben. Guk, neskatubak egiñiko esku -biaf txukunak ikusi genduzan, eta lantxu arei polit eta edef eretxi geuntsen. Au dala-ta, Ariznabafeta'taf Atanase irakasleme on eta azkafari, bijotzetiko zorijon agufa damotsagu.

ARPIDIAK. — Gipuzkoa'ko anai mafien aldez aste ontan txindija emon dabienak: Arefio'taf Gotzon osagiliak, 25; Ortuoste' taf Justa, 1; "Labafondo"ko Jon mutilak, 1; Kapanaga'taf Josune, 50; Askolitzaga' taf Gixane, 2; Zuazua'taf Karmele, 2.

E. A.-B.'REN IKUŘIÑARENTZAT.—Goti'taf Arantzazu, 1; Goti'taf Irene, 1; Emakume batek, 2; Mugafa-aldeko beste emakume batek' 1; Zuazua'taf Karmele, 5; Askolitzaga'taf Gixane, 3; Kapanaga'taf Josune, 2.

MAÑARIKO

Uafa. — "Lauaxeta", zu ta "Ibon" be igandian etofiko zarie. (1)

(1) Nun juan ixanezkero, eldutxu bat egin be "igual", guk.

SORALUZE

OSTEGUNEKO UDALETXEKO BATZAŘ ONDOREN.—Arduraz beafeko batzaf gai bat ageftzen zan; ara zein. Ardotegi bateko jabeak eskatzen dio baimena Udalari bere ardotegia zabalik izan dain gabeko amabiak afte.

Esan zitekean gai onetzaz itz bat ere egin biafik etzala, kontuan eukitzera aufeko batzaf batean Udal-gizonok ao batez (unanime) erabaki ebelako itxi beafa. Baña egia esan arazo ori gauf, beintzat, ikasteko edo estudixatzeko batzorde baten eskura itzuli da. Onekin ez degu esan nai ziñegotzi abeftzaleak euren lenengo aburua oinperatu dabenik, baña ia bafiro batzorde baten gain gelditzen dan ezkero ez deritzagu ausarkeria danik esatia, edo zalantzan jaftzea pizkatxo bat bigundu ete-diran edo...

Gauz ofek arduratuta datoftz geure lefo onek. Gustiok dakigunez Udal bafuan gizonek osotutzen daben "minoría" degu; sozialistak biak. Bi gizon onek azaltzen zaiguz "orain" (eta diñogu orain) ardotegiak amabiak afte zabalik jafaitzeko baituta edo enpeñauta.

Denpora gutxiko iritzia da berena. Irltzi bafia nunbait... Eurak jakingo dute zergatik, eta baita geuk ere zertxobait: izpafingietan zirika asi diralako begiak iriki ditugu, eta jakiña, izpafingietako zirikada bafendik softzen da azkura, gilgili ta eruan eziña beaf bada.

Udaletxeko batzafetara juaten geranok ondo goratzen gera nolan denporalitxo bat dala "minoría" ofek aufkestu eban egingai edo moziño bat.

Egingai aura eta gauf arditegi aldeko beren iritzi ori ezin litekez josi alkafekin. Alkafekin ezin litekezela josi esate au, geure ritzi apal bat beste ez da. Irakufleak ontzat aftu edo beaf bada ezerestu litekena.

Aitatutako "moziño" ortan osasun aldez (pro higiene) zuzendutako eskariak egiten zituzten. Gogoratu daigun eskari ayen aftian bat "piscina" softzea zala. Orandik egingai arek berez ziñoana baño askoz be indaf geyago daukate bere aldezte edo defensia egiterakoan entzundako itzak. Lan ori Kano'taf Kolestin jaunaren gain juan zan. Ezingo gaitu iñork guzuftau itz onek esan ztuala beste batzun tartian ageftzean. Gutxi gora-bera, ara:

"Zoritxafez gustiok dakigu Soraluze efi au dala, zio batzugatik, aspaldi ontan beintzat ,efi bat, gastedi aftian ala ere gaitzepela edo tuberculosis zital ori nausituaz gogofki zigofkatzen dabena. Ori ikusten degu Donostia'ko efki hospitalian ageftzen zaiguzan saftu-irtenekin. Eta—jafaitu eban —nere esan au indaftua gelditzen da baita ere sendagile zuzendariak diñoenaz. Ofegatik beaftua da Udala bere altasun bafuan bideak aftzera."

Ikusten dezutenez irakufleok, Kano jaunaren aitorpen ori gogofa da, edefki esana ta... mingafi bada ere ega.

Ofegatik diñogu ba ez datozela ain adizkide itz oyek gaufko euren aburuakin ardotegiak zabalik iraun beaf dabela aldezten edo defenditzean. Egiñalak egin be gaitz ofen ituria ezin liteke itx. bide oftatik, eta pizka bat loftu litekena, ¿zergatik ez da iritxi beaf? Ofen alde ez egiteak erakusten dau, gauf gauza bat esan biaf beste bat, etz., edo etzi damu beste bat, eta guziak aofik kanporako itzak beste ez dirala.

Orain afte esana osasun bide begiraturik bakafik. Ikusi daigun beste era bat. Nabarmenkeri edo eskandaloak. Aurten oraingoz 30 galen ezafi dira. Gaitz au bai ebaki litekela ziatz. Eta "minoría" ofek diñoana geituta arditegiak sasoyan itxitzeari. Da esatia, gau efi-zañari lagun bat geituta larunbat-igandetarako.

Ainbestekin nai genduke beti lez arduratsu aftuko baleu arazoa Uri-Buru-Batzafak, ziñegotziak lenengoan bezela, ezer nasaitzeke, gogoftu balira iritzian, bada abeftzaletasunaren egitekorik aufenekoa da. Amaf amabiren irabazpideari begiratzeke. Udal abeftzaleak abeftzale jokatu beaf dau.

DRIS-DRAS

BOST LORE

ETXEBERRIA'TAR PANTZESKA

(Ufetxua'ko olefki-sariketan zidafezko areitz-abafaz sariiuba ixan dan olefkija.)

IV

IRIZAŘ

Antxiñatiko etxia
Basetxe zabal aundia,
Euzkaldunen poz betia.
Goiz-goizetik goiz, aruntza dizut
Zuzendu nere begia:
Aren etxetik yeikia
Uste bai-det ikustia,
Txit aundiro eguzkia.

Gure asaben egoitza,
Ainbat belaunen emaitza,
Abizen askon oroitza,
Zure otsaz zait oso bizkoftzen
Nere bafuan bizia,
Zu bait-zaitut nik maitia:
Ez ainbat amak semia,
Ez txoriñuak umia.

Zure ingurutxo alayan
Edef dirudi zelayan
Sendi ugariyak mayan.
Arto ereintza orain bukatus
Ba-dute poza musuan.
Afautgatxua eskuan,
Yofai likiya onduan,
Goiko pakia bafuan.

Amairu seme-alaba
Izan dizkizu Maria'k
Mardul edef ta garbiak.
Lorontzi ofek iraungo luke
Oraindik txit luzaruan...,
Afa du, baña, bafuan:
Yabe afotzak eskuan,
Iya eun urte buruan.

Maisteř zaizunak, lanian
Gogoř dagi, geyenian
Itxaropen labufian.
Irizaf edef mintzin txurian
Ba-da mafmafa gabian:
Lanak ezin af mendian
Ez egunez, ez gabian,
Ez uda ta udazkenian.

Anai zafena Cuba'n il,
Bi zaizkizu apaiz egin,
Iru Amerika'ra yin.
Pixka-pixkaka etxea iya utsik
Utzi dizute bakafik:
Mirentxu gastia azkenik
Amari begik itxirik
Lekaime yun zan ixilik.

Gora doa orman untzo:
Oni dagio laguntza
Sasi ta ote zofotzak.
Soro gizenak bafuti daude...

Lafean zikiro motza.
Ugari non-nai lokatza.
Au al da euzkal-egoitza!
... ...
Ez lertu ene biotza!

Ene begiyei negafa
Dariote mara-mara:
Bafuan dizut ikara.
Geroztik beti oyuka nago:

Yaiki zaitezte asabak!
Ikus zuen luř zabalak:
Oso yosi ditu lafak!...
Au lana dagi etsayak!

Egun argiz naiz gabian,
Malko det safi begian:
Ezin naiz egon pakian.
Ene negafez iñortxu oraindik

Ez da kupitu agian:
Ba-dizut min biotzian...
Bakafik bait-nazu lufian
Ene naigabe aundian.

Min nintzan len lilitxoaz...
Zer dagiket oraingoan,
Ez ba'det iñor ondoan?
Nere ai-otsa ez da entzuten

Ez dute nai af gogoan,
Esta ere saf kolkoan,
Egi aundi au beingoan...
Ez gabiltz bide erosoan.

Pafez dabiltzkit auzuan,
Yakiñik zer miña dudan,
Zu maitez ene bafuan.
Atzefi yolas ta aberaskerik

Dituste oyek buruan,
Luř yoko dezu neguan...
Ba-nagoke ene txokuan,
Aitudalarik goguan.

Ene basetxe maitia!
Lañoz zaitut estalia:
Ez da agiri eguzkia.
Len zure biran pozik nenbilan

Lilaturik gustiya:
Atzo malkoz det bustiya,
Zure ateko afiya,
Ezin legoftuz begiya!

Plentzia'ko Batzokija'n bere azkenengo idazki sakonaren gomuteak zart eta zart begijan eta loreskiñean jafi biaf ixan neban zirikada arei atzeginduteko "Neskatila bat mafe ba-dot bijotzetik" abestubaz. Ain dira sakonak bere idazkai edefak geuri be gauza batzuk gomuta azoten dauskuz.

Ekin geuntson, ba, loreskiñari ta urten gintzazan Batzoki edef afatik eta txaidiak ikustiari ekin geuntson. Efi txukuna da, garbi-garbija. Baña ¡ze tamala!, euzkerarik eztabe eten ango gastiak. Gure txaidietatik ziaf ibiltiak orixe atara ta irakatsi euskun. Plentzi'n euzkerea asko galdu dala.

"Plentzi'n neskatila edefak len zin" esan oi da gure efijan. Ondafoa'n, eta len ba' ziran edefak ,orain be eztira itxusijak. Eztago bera lako efi bat, ain neskatil politik dagon efirik. Politak eta ondo jantzijak.

Gure efijan bafa be, zafak esaten dabe Plentzi'ko ta Mundaka'ko neskatilak nortzuk obeto jantzi ibiliten zirala, Afotasuntxu orixe euki ei-eben bai bateko ta bai besteko neskatileak.

Eztakit Plenzi'kuak ala Mundaka'kuak zuran geyago ondo janzten, baña euzkereaganako mafasuna galduten Plentzi'kuak ixan dira. Ango umiak tautik be eztabe egiten. ¡Zein arin galdu leiken efi baten ixaera! Ba urte gitxifako gauzea dogu ori, Plentzia'ko ori.

Txaidien ixenak be efderazkuak dira danak .Baña uste dogu Plentzia Uri-Buru -Batzafa'k lasteř aginduko dautsola ango udalari euzkeraz iminfeko, bestela lotsagafi ixango da, ta ori jazo baño len egunen baten geu baño ezpa-da be juan eta imiñiko doguz. ¡Eztafela olakorik jazo!

Afatsaldian bafiro ondaftzaratu gintzazan eta Gorlitz'ko nasa-mutufian mutil koskoftxu batzukaz aufkitu gintzazan, danak iñarduben euzkeraz. Itaundu geuntsoen nunguak ziran eta Plentzia'kuak zirala esan euskubenian poztu gintzazan, ba, ezta ondiño euzkerea gustiz galdu-ta, ta pozaren -pozez, nasa-mutufaren gan ganetik ¡sanga! uretara.

¡Ordubantxe bai, ba-eguala edefa ura!

Saspiferdijetako bultzija osta-osta aftu genduban uretatik arin-aringa urtenda.

¡A! ¿Esan dogu ezta, nasa-mutufian euzkeraz iñardubenak mutilak zirala?

Eta txaidietan euzkerarik etzekijenak, neskatilatxubak? ¿Ez? Neskatileak ziran, ba. Eta jakiña, emakumiak beti emakume.

AŘTIBAI

Los munícipes de la villa

El asunto más interesante no llegó a abordarse en la sesión ordinaria de ayer

Celebró ayer sesión ordinaria el Ayuntamiento de la villa, bajo la presidencia del señor Zarza.

Volvió a la Comisión correspondiente, a petición del señor Martínez Eskatxo, y después de una breve discusión, un informe proponiendo se conceda a todos los empleados ocho días de licencia, ampliables a doce si así lo estima la Alcaldía. El señor Martínez Eskatxo entendía que el informe no reflejaba bien lo acordado en la Comisión, pues allí se convino en que los días de licencia fueran doce, ampliables a quince o más.

Quedó sobre la mesa otro informe sobre oposición pública para doce plazas de oficiales terceros de Intervención, exigiendo a los opositores un título académico o facultativo, con un voto particular de los señores Zarza, Urrexola, Martínez y Gómez en el sentido de que no sea necesario ninguno de esos títulos. Y quedó sobre la mesa a petición del señor Arriortua, que dijo interpretaba con su petición los deseos del señor Areizaga, que no asistía a la sesión.

Este asunto era la cuestión batallona en la sesión; pero, como se ve, no se entró en su discusión. La presencia en el salón de sesiones de los gestores señores Laiseka y Carabias la explica este asunto. Obsérvese quiénes suscriben el voto particular, socialistas y un radical socialista, y háganse luego las deducciones del caso, conjeturando el porqué esos señores que lo firman no quieren títulos académicos, que serían una garantía más de las aptitudes de los aspirantes.

Se tomó en consideración una moción de la minoría del Partido Nacionalista Vasco proponiendo se acuerde que con motivo de la festividad de Iñaki Deuna la Banda municipal de música dé dos conciertos los días 30 y 31 del actual con programas de música vasca exclusivamente y que dicha Banda y la de txistularis recorran la villa tocando música vasca también. El señor Basterra recomendó que pase inmediatamente a la Comisión de Gobernación por ser poco el tiempo que resta hasta dicha fiesta, y el presidente ofreció tramitarla con la rapidez del caso.

Entre los demás asuntos aprobados sin discusión figura un informe proponiendo la concesión a la Sociedad Euzkaltzaleak, filial de la de Estudios Vascos, una subvención de 2.000 pesetas para sus fines culturales.

Agotado el orden del día, el señor López Elorriaga formuló dos ruegos: uno referente a la necesidad de corregir algunas deficiencias de orden sanitario en las viviendas que las padecen y otro en el sentido de obligar a un propietario de un terreno a poner una valla de cierre de un solar en las debidas condiciones. El presidente prometió interesarse para que los deseos del señor Elorriaga sean atendidos, levantándose acto seguido la sesión.

En el Arenal

El concierto de hoy

A las ocho:

1. "Torquito III", pasodoble.—Marín.
2. "Gloria a Bilbao", zortziko.—Zabala.
3. Sinfonía fantástica", Berlioz.
   II. Un baile. IV. Marcha al suplicio.
4. "Goyescas", intermedio.—Granados.
5. "Atardeciendo", sardana.—Costa y Nogueras.

Federación Vasca de Estudiantes

Se convoca a los miembros de las Directivas de las distintas Agrupaciones, así como a los delegados residentes en Bilbao, a una reunión que tendrá lugar mañana, viernes, a las once de la mañana, en los locales de la Agrupación de Bizkaya, a fin de cambiar impresiones acerca de la organización del próximo Congreso.

Mañaria

Bustintza'tar Ebaista (Kirikiño) G. B. -aldezko omena eta Batzoki eta Emakume Abertzale-Batza'ren zabalgundia

Bilbao'ko Euzko - Gastedi'ko "Euzkeltzale - Bazkuna'k eta Durango'ko Batzoki eta Mañari'ko abeftzaliak geftauta. Ila onen 23'gafenian.

EGITARABA

Goxeko 7'etan, Jaupa ta Jaunaftzea eftxadonan.

9 ta erdijetan, Perosi'ren il-otoya ildegijan Durango'ko abestaldiak abestuta. Ondoren ikufiñen onespena.

10'etan, Jaupea Perosi'rena Durango'ko Batzoki'ko abestaldiak abestuta. Txonitza Itza'taf Ander'ak egingo dau.

11 ta erdijetan, umientzako irakufte ta idazte-sariketea.

1'etan, bazkarija.

Afatsaldian, 3'etan, Durango eta albo-efijetatik juango diran dantzari eta gorularijak dantzauko dabe.

4'etan, itzaldija, izlarijak ixanik:
Altuna'taf Libe.
Linazasoro'taf Karla ("Altzeta").
Zabala'taf Josu.

¡Gustijok Mañari'ra ila onen 23' gafenian!

"Plentzi'n neskatilla ederrak len zin"

"Plentzi'n, neskatila edefak len zin" esaera zaf onetxek urten eustan neure aotik eta atadi baten eguan atsotxu batek erantzun eustan: "bai orain be."

Eta egi andija atsotxu aretxena. Egundo eztogu ikusi geure begijen aufian an ikusi genduban lako neskatila lirañez egindako lora-txofta politik.

Eguraldi kaskafagaz urten gintzazan Bilbao'tik itxasalderuntz. Bidian giñuazala zirimiri apufa egin euskun, baña gauza utsa zala-ta aufera giñuazan bederatzi ta erdijak inguruban egin euskun euri-zapafadeak aftu genduzanafte.

Zapafada ori basetxe txukun baten aftu geban eta Plentzi'ratu gintzazan egubердija baño len, eta Gorlitz'eko ondaftzan gelditu.

Ondaftza txukun-txukuna da bera. Ango ondafa ezta zei-zeya, ezta Neguri, Algorta ta Ondafeta'kuaren antzeko zikiña be. Ondaftza onetako ondafa loya da, autsa dau ugari ta beraz, iluna. Gorlitz'kua, ostera, zeya barik garautxuba dala esan lei, ta urak bustifen daunian, oñak saust-efen dira bafura. An lez iñungo ondaftzan etxat jazo olakorik, oñak ondaftzan ainbesteraño saftzerik. ¿Afi koskoftxuba barik ondaf biguna ixan eta izten daun utsunia betegafi dalako ete-da? Dana dala, ondaftza edefa beintzat bai, ta origatik atsegin ixan yakun. Eta ganera ,ondaftza arek gauza on bat dauka, Ondafoa'ko ondaftzak lez, eta ezta besterik nasa-mutuf edef bat baño ¡Guk an ibili genduzanak etziran edozelakuak ixan!

Emendik juan gintzazan iru adizkidiok eta beste gixonezko batzuk baño ezkintzazan egon nasa-mutuf aretan eta olan azkatasun gustijakaz mutuf-mutufetik sangadaka ibili gintzazan.

Eguraldija be edefa egin euskun eta gose edefagaz eldu ta ekin geuntson bazkarijari ardandegi bateko zugatz batzuben azpijan.

Gure bulafak kana ta erdi zabaldu zirala esan zeikian ango axe edefagaz. ¡Bai baña bulafak ez-eze urdalak be! Olako egunetan asko jatia baño txafagorik eztago guretzako. Mendifik-ziaf ibili, gero ondaftzan igeri-egin eta gorputza nekatuta egoten da ilunabafian eta gero ganetik asko jan eta pixuba ezaften ba-dautsogu ezin ibilita egoten da bat. Origatik guk igandetan jateko ariña eruaten dogu, baña berua ixan dafela. Batzuk otza atsegiñago dala esaten dabe, baña guk eurentzako izten dogu otza ,berua gurago dogu-ta.

Bazkal - ostian Plentzia'ko Batzokija'n saftu gintzazan. Batzoki politta, ez polita bakafik, edefa.

Orain toki gustijetan ikusten dira Batzoki edefak. Bai Lekeitio'n, bai Elantxobe'n, bai Tolosa'n, Soraluze'n, Zala'n, Ondafeta'n eta Euzkadi'ko efi txikijak diranen aftian, nagusi geyenetan.

Ba-gabiltz ein eta ein Batzokija'k, baña alako baten etofiko dira españaf eskumatafak agintzera, ta orduban, lenago lez "itxi egixubez Batzokijok!" eta mututa ta kokolotuta etxera saftu biaf. ¿Egija-ete?

Gauf ezkara ainbesteko kokoluak. Goiko ori Euzkadi geure Abefi mafagafija laf mafe daun batek esaten eustan ori. Gixajua gogofa ixan da, abeftzalien aftian gogofenetakua, ta gogofenetakua lez onenetakua be. Mafe dau berak bere Abefija, ta mafe dau benetan; mafiegi dau, ta bere zorijonagaz baño eztau oldoztuten eta zorijon orixe lufperatu eztedin lan eta otoi dagi. Baña ez uste bere otoyekaz amafuten dau abeftzalia danik. Otoyen gañetik itzaldijak eta idazkai edefak dagijana be bai da, ta biaf ixan-ezkero ukabilkada gogofen batzukafik atzeratuko elitxakena. ¡Ai bera lako asko ba-legoz!

Gixon ori geu lez itxasuaren bafuban bixiko litxakena da ta itxasuaren bitz zurijak eta axe zifalak bere bijotz-goguak abefijarentzako garbi zandu dabenak.

¡Zenbat bidaf gogoratu nintzan beragaz igazifako igandian oftik ziaf nebilala, Jaungoikua'k berak daki bakafik!

TXIKORO (ACHICORIA) BAKE

Fca. de escopetas finas de caza AGIRRE y BASTIDA
Eizara'ko suizkilu berezijen olea Eibar. — Gipuzkoa

EUZKELDUN TXAPEL OLA
Boinas Elósegui
TOLOSA

SE RECOMIENDA POR SI SOLO EL ALIMENTO INSUPERABLE
ALAR-ONENA
Olo afautzagilientzat eta txitak azteko. Utsik ematen ez duten jatekuak: Aragi, afain eta azuf-irin "Alar Onena".
Especialísimo para gallinas ponedoras y cría de pollitos. Resultados garantizados Harinas de carne, pescado y hueso "Alar Onena".
María J. Esnaola
Miracruz, 21 SAN SEBASTIAN Teléfono 12.014
¡ALERTA! EXIGID SIEMPRE LA MARCA "ALAR ONENA"

Jesús Ostolaza
BERGARA
FABRICA DE INSIGNIAS DE ESMALTE FINO
AZALIRARRI MIEZKO IKURRIÑEN OLEA

El mejor jabón para el lavado de la ropa. Tiene abundante espuma y mucha duración
"BILORE"
Zoñekoak garbitzeko jaboi-rik onena. Bitxa ugara dauka ta iraupen aundiagoa.